

Közhasznúsági jelentés a 2017. évről

I. Szakmai beszámoló

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés, szervezés és bonyolítás, valamint publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Egyesület, az első magyar élelmiszerbank, 2005. szeptember 13-án alakult meg Budapesti Élelmiszerbank Egyesület néven. Az Egyesületet magánszemélyek alapították. A Fővárosi Bíróság 2005. november 30-i hatállyal Egyesületünket közhasznú szervezatként nyilvántartásba vette. 2006 szeptemberétől az Egyesület neve Magyar Élelmiszerbank Egyesület.

Az Egyesület működése – összhangban az Európai Élelmiszerbankok Szövetségének Kartájában lefektetett alapelvekkel – a gyűjtési és elosztási tevékenységen alapul. Ez a következő négy pilléren nyugszik:

1. A fölösleges élelmiszerek gyűjtése:

Az egyesület céljainak egyike a pazarlás elleni küzdelem. Az egyesület tevékenysége ezért arra irányul, hogy a mindenkori élelmiszerbiztonsági előírások legteljesebb betartása mellett összegyűjtse

- a) a mezőgazdasági fölösleget;
- b) az élelmezésügyi szektor többlettermelését;
- c) a technikai vagy kereskedelmi okból nem forgalmazható élelmiszereket;
- d) az áruházláncok fölösleges élelmiszereit; továbbá
- e) a szélesebb nyilvánosság, mint pl. iskolák és hasonló intézmények által összegyűjtött élelmiszer-típusú hozzájárulásokat és adományokat.

Mindezen hozzájárulások és adományok INGYENESEK, azokat az egyesület ellenszolgáltatás és térítés nélkül fogadja el és gyűjti össze.

2. Elosztás:

Az egyesület célja, hogy olyan intézményeknek legyen szolgálatára, amelyek az éhség ellen küzdenek. Az egyesület ezért nem maga osztja ki közvetlenül az általa gyűjtött javakat a rászorulóknak, hanem olyan országos vagy helyi szociális, ill. karitatív szervezeteken, csoportokon és közösségeken keresztül teszi ezt, amelyek kapcsolatban állnak a rászorulókkal. A kedvezményezett szervezetek számára történő átadás ellenszolgáltatás és térítés nélkül, INGYENESEN történik. A kedvezményezett szervezetekkel az egyesület megállapodást köt az élelmiszerek átadásáról, fenntartva, hogy az egyesület nem rendelkezik minden kívánatos és szükséges termékkel. Az élelmiszereket a kedvezményezett szervezetek szociális étkezdékben történő étkeztetés, egyéb fogadóhelyeken történő átadás vagy élelmiszercsomagok útján juttatják el a rászorulóknak.

3. Működés:

Az egyesület non-profit alapon, felelős és aktív szolidaritás által vezéreltetve végzi tevékenységét. Működésének költségeit ezért elsősorban harmadik személyek által nyújtott adományokból és támogatásokból finanszírozza, tevékenységében pedig jelentős részt képvisel a közreműködők

önkéntes, ellenszolgáltatás nélkül végzett munkája. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a napi működés volumene elengedhetetlenné teszi a fizetett alkalmazottak jelenlétét is, a kulcsfontosságú feladatok ellátásához (management, logisztika, osztás és adminisztráció).

4. Motiváció:

Az egyesületet jóakarók, önkéntesek, valamint különböző lelki és humánus szempontok által vezérelt szervezetek éltetik és motiválják. Tevékenységével ezért tanúságot tesz arról is, hogy sokféle és eltérő felfogású személyek és szervezetek is képesek összefogni mások szolgálata érdekében.

A kitűzött célok elérésének érdekében egyesületünk 2017. év során az alábbi eredményeket érte el:

- A szétosztott élelmiszerek teljes mennyisége összesen 9 222 tonna volt 2017-ben (2016-ban 4 727 tonna volt). A jelentős mennyiségi növekedés egyrészt az áruházi ételmentésben bekövetkezett sokszoros bővülés, 2017-ben már 222 áruházból történt ételmentés (2016-ban még csak 123 áruházból érkezett adomány), valamint a mentett termék portfólió bővülése.
- Az összegyűjtött élelmiszerek szétosztására 2017-ben nagyjából 350 szervezettel kötöttünk együttműködési megállapodást és dolgoztunk együtt az élelmiszeradományok rászorulókhöz való eljuttatásában (a 2016-os közel 325 szervezettel szemben). Az együttműködő szervezetek száma folyamatosan bővült az év folyamán, az áruházi mentés bővülésével arányosan.
- Az adományok 2017-ben a partnerszervezeti hálózaton keresztül több mint 350 ezer nélkülözőhöz jutottak el Magyarországon.

Az élelmiszer mennyisége 2017-ben az alábbi forrásokból tevődött össze:

- Vállalati forrásokból a központi raktárunkba összesen 851 tonna adomány érkezett, amelynek értéke 1 036 millió forint volt. Az adományok mind tartós élelmiszert, mind pedig friss árukat (zöldség, gyümölcs, hús és tejtermékek) tartalmaztak. (2016-ban 956 tonna élelmiszer érkezett mintegy 1 081 millió forint értékben.)
- Magánszemélyek adományozása révén a novemberi karácsonyi gyűjtésünk során összesen 236 tonnányi (2016-ban: 228 tonna) élelmiszert gyűjtöttünk össze.
- „Áruházi expressz árumentés” projektünk (METRO, Tesco, Auchan és Aldi áruházakkal karöltve) idén is sikeres évet zárt, melynek keretében 2017 folyamán összesen 8 140 tonna, 4 006 millió forint értékű élelmiszert sikerült megmenteni és eljuttatni rászorulóknak (2016-ban: 3 518 tonna 1 992 millió forint értékben). A növekedés az áruházlánc tagjainak és az általuk adományozott áruk bővüléséből adódik. 2017-ben egy további áruházlánc is elkezdte a napi zöldség-gyümölcs átadását, de a pékáru mennyisége is növekedett.

Az év során a következő jelentősebb események történtek az Egyesület életében:

- Az Élelmezési Világnap keretében a FAO Közép-Kelet-Európai irodájával együttműködve októberben megszerveztük a 12. Magyar Adománykonvojt, melyhez 19 vállalat csatlakozott, több mint 30 tonnányi élelmiszeradománnyal.
- Az Élelmezési Világnap apropóján, 2017-ben immár 6. alkalommal „Együnk Egymásért” programunk keretében, magánszemélyek és vendéglátó egységek, éttermek bevonásával indítottunk adománygyűjtő programot. A program rendkívül sikeresnek bizonyult 25 magánszemély, 46 étterem és menza vett részt a programban, valamint 17 vállalati sütivásárt valósítottak meg a résztvevők. A programból befolyt összeg elérte az 5 millió forintot.
- 2017. novemberben országsszerte közel 120 településen 193 áruházban (TESCO, Auchan és METRO áruházakban) tartottuk karácsonyi élelmiszeradomány-gyűjtésünket, ahol közel 5 000 önkéntes részvételével – köztük a CIB Bank közel 200 munkatársa, a TESCO 50 önkéntese és vállalati önkéntesek – 236 tonnányi élelmiszert gyűjtöttünk össze és juttattunk el rászorulókhöz karácsony előtt. (2016-ban 120 helyszínen 228 tonna élelmiszert gyűjtöttünk, 5 000 önkéntes részvételével.)

- 2017-ben tovább folyt a munka a 2014-ben elindult, a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetésével a nemzeti Élelmiszerhulladék-megelőzési Fórum keretében, melynek titkársági feladatait a Magyar Élelmiszerbank Egyesület látja el. A projekt keretében rendszeres egyeztetés folyik a tagok között, ülések zajlanak és szeptemberben volt egy OMÉK konferencia is.
- JótéKonyha projektünk keretében catering szolgáltatást nyújtva tudunk forrást teremteni, egyre nagyobb sikerrel. 2017-ben összesen 18 eseményünk volt (2016-ban 8 esemény volt). A projekt az anyagi forrás mellett az ismertségünk növeléséhez is hozzájárul, hiszen egy-egy nagyobb rendezvény keretében több tízezer embert tudunk elérni (például futóversenyek). Bár a 2017-es év a pénzügyi eredmény szempontjából nem végződött kedvezően, ez elsősorban a jelentős befektetéseknek köszönhető, amellyel a várható növekedést infrastrukturális szempontból biztosítani és támogatni tudjuk.
- 2017-ben tovább folytatódott az Élelmiszerbank "Esélyt az Ételnék" című szemléletformáló programja, amely online nyújt tájékoztatást az élelmiszerpazarlás hátterével kapcsolatosan, és emellett hasznos tippeket is olvashatunk arról, hogy mit tehetünk mi magunk az ügy érdekében, hasznos alkalmazásokat is találunk, mint például a bevásárlólista-készítő vagy receptkereső maradék alapanyagokból.
- A 2017-es „Fuss az Élelmiszerbankért” programunk keretében 14 egyéni követ és egy céges csapat kampányolt és gyűjtött adományokat az Élelmiszerbank részére. 2017-ben összesen 1 200 ezer forintot gyűjtöttek számunkra futó követeink.

Nemzetközi kapcsolatok:

- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület tagja az Élelmiszerbankok Európai Szövetségének (Federation Europeen des Banques Alimentaires – FEBA - www.eurofoodbank.org). Elnökünk, Cseh Balázs a FEBA elnökségének tagjaként egész évben aktívan részt vett a Szövetség munkájában.
- 2017-ban tovább folyt a munka a 2015-ben elindult, REFRESH nevű, a Wageningeni Egyetem vezetése alatt egy másik nemzetközi kutatási projekt keretében is, a FUSIONS projekt folytatásaként annak eredményeire épít, melyben konzorciumi tagként veszünk részt. A projekt alapvető célja az élelmiszerpazarlás elleni küzdelem. Egyesületünk 2 területen vesz részt a munkában: lakossági kutatásában, illetve egy vállalatokat és egyéb szervezeteket összefogó önkéntes platform modelljének létrehozásában.
- Az Élelmiszerbank 2017-ben csatlakozott az iRexfo elnevezésű nemzetközi projekthez. Az i-REXFO egy olyan demonstrációs projekt, amelyet az EU a LIFE program keretében finanszíroz, azzal a céllal, hogy csökkentse az élelmiszer-hulladékok mennyiségét egy olyan innovatív megközelítés révén, amely egyrészt ösztönzi az élelmiszer feleslegek karitatív célú felhasználását, másrészt támogatja a már nem fogyasztható élelmiszerek energiafeltermelés céljából történő újrahasznosítását. A projekt vezetője a Perugiai Egyetem, a konzorciumnak 3 országból 11 tagja van, köztük a Magyar Élelmiszerbank Egyesület.
- Az Élelmiszerbank 2015-től a Savingfood nemzetközi projekt résztvevője. A projektben a partnerek azon munkálkodnak, hogy egy olyan, telefonról és számítógépről is elérhető alkalmazást fejlesszenek ki, ahol az élelmiszerfelesleg gazdára és fuvarra talál, egy olyan felületen, amit egyszerű használni, és a folyamat minden résztvevője számára elérhető.

Megjegyzés a pénzügyi beszámolóhoz:

- A készletek állománya év végén 106 662 ezer forint volt, a tavalyi 89 675 ezer forinttal szemben. Ennek elsődleges oka, hogy december utolsó hetében egy nagyobb adományt (24 tonna) kaptunk, amit csak az új évben tudunk elkezdni osztani. Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan azonban célunk, hogy év végén minimális készlet maradjon a raktárban, és az adományok lehetőleg a legnagyobb mértékben jussanak el az adományozottakhoz.

- Pénzeszközök állománya 63 334 ezer forintra csökkent a nyitó 81 797 ezer forinthez képest, 2017 év végére. Ezzel összhangban az értékpapírok állománya növekedett 31 397 ezer forintról 81 397 ezer forintra, a szabad pénzeszközök hatékonyabb befektetése érdekében.
- A követelések egyenlege 2017. december 31-én 5 080 ezer forint volt (az előző évben 8 049 ezer forint), mely csökkenés elsődleges oka kettős: egy korábbi bérlővel szemben a sikertelen behajtás eredményeképpen teljes értékvesztést számoltunk el 2017-ben (Floor'N Go Kft) – 5 562 ezer forint értékben; ugyanakkor a 2017 év végi követelésállományban nincs késedelmes vagy lejárt követelés.
- Aktív időbeli elhatárolásként 2017. december 31-én 25 940 ezer forintot tartottunk nyilván, amely elsősorban a 2017-es áruházi gyűjtéshez kapcsolódó partneri támogatás, amely 2018-ban került kifizetésre, másrészt pedig költségek és kiadások elhatárolása (580 ezer forint értékben).
- A rövid lejáratú kötelezettségek év végi egyenlege 2017-ben nem változott jelentősen, 16 328 ezer forint volt a 2016-ös 15 861 ezer forinthez képest. Év végi jelentős kötelezettségek: szállító állomány (7 471 ezer forint), vevői kaució (3 559 ezer forint) és bér- és járulékkötelezettség (4 174 ezer forint).
- A passzív időbeli elhatárolások állománya jelentősen, 31 612 ezer forintra nőtt 2017 év végére, (17 571 ezer forintról), amely növekedést elsősorban a nemzetközi projektekhez kapcsolódó, időbeli forrás – kiadás eltérése okozza.
- A 2017. évi tevékenység eredménye (közhasznú és vállalkozási együttesen) 48 945 ezer forint nyereség volt, a 2016-os évi 99 903 ezer forinttal szemben. A jelentős csökkenés több tényező együttes hatása: 9 994 ezer forinttal kevesebb árbevételértünk el; a készletadomány mennyiségi növekedése, és értékbeli változása nagyjából 43 000 ezer forint eredménycsökkenést hozott; az anyag- és személyi jellegű ráfordításaink (a hatékony költséggazdálkodás ellenére) növekedtek. A működés volumen jelentős növekedéséből illetve az ingatlanl kapcsolatos, a magasabb kihasználtsággal járó többlet kiadásokból adódóan növekedtek a kiadások (16 686 ezer forinttal az anyagjellegű és 2 945 ezer forinttal a személyi jellegű ráfordítások tekintetében).
- Az egyéb bevétel összesen 5 213 796 ezer forint volt 2017-ben (2016-ban: 3 287 173 ezer forint), amely az év során kapott készlet- és pénzádományok, valamint a kapott költségtérítések értéke. A növekedés a kapott adományok összértékében történt jelentős emelkedésnek köszönhető, ami egyrészt mennyiségi, másrészt a készletértékelés módszertanában bekövetkezett változás eredményezett. Ezzel összhangban van az egyéb ráfordítások jelentős növekedése is.
- Az egyéb bevételeken belül az adományok értéke 2017-ben 5 163 605 ezer forint, amelyből 5 034 714 ezer forintot gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől, 129 676 ezer forintnyi adományt pedig magánszemélyektől kaptunk (amelyből 116 139 ezer forint értékű készletadomány a karácsonyi gyűjtés során érkezett).
- Az anyagjellegű ráfordítások összege 45 349 ezer forintról 62 035 ezer forintra nőtt 2017-ben, elsősorban a működés volumen jelentős növekedéséből, illetve az ingatlanl kapcsolatos, a magasabb kihasználtsággal járó többlet kiadásokból adódóan, a folyamatos hatékony költséggazdálkodás mellett.
- Személyi jellegű ráfordítások 2 945 ezer forinttal nőttek 2016-hoz képest (63 2019 ezer forintra), amelyet a stabil és jelentős növekedéssel összefüggő alkalmazotti állomány bővülése okozott.
- A 2017-os évben az Egyesület számára felajánlott adományok és támogatások megoszlása a következő volt:
 - Központi költségvetés pénzbeli támogatás összege: 9 000 ezer Ft
 - Projektekhez kapcsolódó pénzbeli támogatás és adomány és külföldről érkező költségtérítések összege: 32 735 ezer Ft

- Magánszemélyektől érkező pénzbeli támogatás összege 12 979 ezer forint összesen (melyből SZJA 1%-os felajánlásösszege 2 988 ezer forint)
- Magánszemélyektől érkező termék (élelmiszer) adomány (gyűjtés): 116 139 ezer Ft
- Gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől érkező támogatás összesen 5 037 224 ezer forint volt (élelmiszeradomány: 4 953 371 ezer forint, és pénzbeli támogatás összege: 81 343 ezer forint).

Budapest, 2018. május 22.

Az Egyesület pénzügyi beszámolóját, közhasznúsági jelentését és szakmai beszámolóját a Közgyűlés 2018. május 22-én elfogadta.

Cseh Balázs
elnök